

**CULTURAL COOPERATION BETWEEN THE MINISTRY
OF CULTURE AND TOURISM OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE
MINISTRY OF
CULTURE OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA
FOR 2009-2011**

The Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey and the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia (hereinafter referred to as the "Parties") agreed on the following Programme, referring to the Article 16 of Cultural Cooperation Protocol that was signed on October 15, 1993 between the Republic of Turkey and the Republic of Macedonia.

Article 1

The Parties will support the establishment and development of mutual cooperation among the institutions and units concerning all spheres of culture and art.

The Parties will reciprocally organize days and weeks of culture that will contribute to the promotion of their own culture.

MUSIC AND PERFORMING ARTS

Article 2

The Parties will mutually and with due regard to the principle of equality encourage participation in the international cultural and artistic activities concerning music, performing arts, folklore, theatre, opera, ballet etc. hosted by their countries. Besides, they will support the cooperation with the theatre, ballet, opera groups and institutions.

The Parties will strive to enable the peoples of the two countries to get acquainted with each other through cultural exchange in the fields of opera, ballet and polyphonic music.

Article 3

The Parties, in the field of various performing arts, will strive to ensure cooperation regarding the utilization of professional knowledge, skills and experiences of composers, directors, choreographers, conductors, soloists, artists and designers of decor/costume.

The Parties will endeavor to organize tours and exchange of works of art between the two countries.

PAINTING

Article 4

The Parties will support the continuation of close cooperation among the museums and galleries.

The Parties will support the exchange of exhibitions, experts, literature of arts and publications.

Article 5

The Parties will reciprocally support artists to participate in the international art exhibitions to be held in their countries.

LITERATURE AND PUBLISHING

Article 6

The Parties will mutually support the cooperation among the institutions of literature and publications and encourage the authors and poets to participate in international literature meetings to be held in their countries.

Article 7

The Parties will make effort for the translation and publishing of the books of Macedonian authors in the Republic of Turkey and the translation and publishing of the books of Turkish authors in the Republic of Macedonia.

Article 8

The Parties will inform each other about the international book fairs organized in their countries.

FILM AND COPYRIGHTS

Article 9

The Parties will mutually support the organization of film weeks in each other's countries. On such occasions, they will encourage the hosting of delegations composed of three or four persons.

Article 10

For realizing the co-production of films; the Parties will cooperate to provide suitable conditions in their countries.

Article 11

The Parties will support the participation of professional short and long film artists (director, actor, scenarist, technical staff member, etc.) in international film festivals held in their countries.

Article 12

The Parties, on the basis of their national legislation and international treaties signed by the Parties, will make efforts to cooperate and to establish contacts concerning the protection of copyrights.

Article 13

The Parties shall notify each other of the international conferences, panels, symposia and similar activities held in the field of intellectual property.

LIBRARIES, CULTURAL HERITAGE AND FOLK CULTURE

Article 14

The Parties will ensure the continuation of close cooperation among the libraries and the institutions concerning the protection of cultural monuments. Besides, they will support the exchange of expert researchers and exhibitions other than those of objects of cultural heritage, projects, documentation and publications.

The Parties will support the close cooperation among the following institutions:

- a) Cooperation among the National and University Library "St. Kliment Ohridski" of Skopje, the University Library "St. Kliment Ohridski" of Bitola and General Directorate of Libraries and Publications of the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey with the Presidency of National Library.
- b) Cooperation among the National Conservative Centre - Skopje, Natural Sciences Museum of Macedonia and General Directorate of Cultural Artifacts and Museums of the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey.
- c) Cooperation among the Museum of Macedonia and İstanbul Archaeology Museum.

Article 15

Within the framework of UNESCO and other international organizations; the Parties will support the cooperation in the fields of culture and art.

Article 16

To develop cooperation of the two countries in the field of librarianship; the Parties will exchange one librarian for a period of one week every year.

Article 17

The Parties will mutually encourage the exchange of digital copies, microfilms, catalogues and printed publications of manuscripts and rare works. The exchange will be done according to the national law of both Parties.

Article 18

To prevent the illegal importation to and exportation and transfer from their countries; the Parties will exchange information and cooperate within the framework of their national legislation and international agreements signed.

Article 19

The Parties will encourage cooperation in the field of folk culture and to this end, they will exchange experts to make research in this area.

Article 20

The Parties will mutually encourage scientists and experts to participate in international scientific meetings concerning folklore. They will support the organization of folkloric exhibitions and exchange of performers and groups dealing with puppet theatre, shadow theatre, folk music and folk play.

Article 21

For keeping the cultural heritage; the Parties will support every efforts of each other, they will protect the Turkish works of art in Macedonia and Macedonian works of art in Turkey and they will contribute to the restoration of monuments in both countries.

GENERAL PROVISIONS

Article 22

The provisions concerning the exchange of delegations are as follows:

- a) At least one month before; the sending Party will inform the receiving Party about the members of the delegation and their needs regarding the visit.
- b) In 15 days time; the receiving Party will inform the sending Party about the decision for accepting the delegation and the exact date of the visit.
- c) After receiving the information about the visit, the sending Party will inform the receiving Party about the exact point of destination, arrival time and transportation vehicle, in ten days time at the latest.

Article 23

The provisions concerning the exchange of exhibitions are as follows:

- a) At least three months before, the sending Party will send the materials (the concept, necessary text, list of the exhibits, the materials required for the preparation of exhibition hall and the catalogue) to the receiving Party which are necessary for the exhibition.
- b) The sending Party will send the exhibition items to the receiving Party, at least ten days before the opening of the exhibition.
- c) The receiving Party, in her territory, guarantees the security of the exhibition. In case of loss or damage of the exhibition materials, to enable the sending Party to apply to the insurance company for compensation, the receiving Party is obliged to give all the documentation about the loss or the damage to the sending Party. All the expenses of the experts undertaking the work concerning the damage will be covered by the receiving Party. No restoration will be carried out without the permission of the sending Party.

FINANCIAL PROVISIONS

Article 24

Financial provisions about the exchange of delegations and participants are as follows:

- a) The sending Party will cover the expenses of international round-trip ticket of the participants and international transportation of the costumes and musical instruments.

b) The receiving Party shall cover the expenses of board and lodging and designated domestic transportation of the participants as well as the expenses related to the promotion and the organization of the performances.

Article 25

Financial provisions concerning the exchange of art groups are as follows:

- a) The sending Party will cover the expenses of international round-trip tickets of the group members and the accompanying person as well as international transportation of costumes and musical instruments.
- b) The receiving Party will cover the expenses related to the board and lodging and domestic transportation of the group members and the accompanying person, the domestic transfer of the materials, costumes and musical instruments, promotion and the organization of the performance. In case of emergency related to the health of the members of the group or the accompanying person, the receiving Party will pay for the health services.

Article 26

Financial provisions concerning the exchange of exhibitions are as follows:

- a) The sending Party will cover the expenses concerning the international transportation of the expert who will be in charge of the exhibition. Besides, the sending Party will cover the nail to nail insurance cost of every single exhibition item.
- b) The receiving Party will cover the expenses related to the domestic transportation of the exhibits, the expert in charge of the exhibition and provide for the expenses of exhibition hall, catalogue, the printing of the advertisement material (if it is not put in another way) and the other technical service costs required for the exhibition.
- c) Organizers of the exhibition may determine "the conditions of organizations and the financial provisions of the exhibition" by a separate agreement.

Article 27

This Programme shall enter into force on the date of the reception of the latest notification regarding the completion of the internal legal procedures stipulated by the national legislation of the Parties and shall remain in force for a period of 3 years or until a new Programme is signed.

This Programme may be terminated by a notification through diplomatic channels by one of the Parties 3 months in advance of the expiration date.

This Programme may be amended by mutual consent. Each amendment shall enter into force in accordance with the first paragraph of this Article.

Done in İstanbul on 22 April 2009 in two original copies in the Turkish, Macedonian and English languages, all the texts being equally authentic. In case of divergence in the interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF MACEDONIA**

Ertuğrul GÜNAY
Minister of Culture and Tourism

Elizabeta KANCESKA-MILEVSKA
Minister of Culture

**ПРОГРАМА ЗА СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА КУЛТУРАТА ПОМЕЃУ
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА И ТУРИЗАМ НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА И
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
за 2009 – 2011 година**

Министерството за култура и туризам на Република Турција и Министерството за култура на Република Македонија (во понатамошниот текст: Страните) постигнаа согласност за следнава Програма, повикувајќи се на член 16 од Протоколот за соработка во областа на културата потпишан на 15 октомври 1993 година помеѓу Република Турција и Република Македонија.

Член 1

Страните го поддржуваат воспоставувањето и развојот на взаемната соработка помеѓу институциите и единиците во сите сфери на културата и уметноста.

Страните реципрочно ќе организираат денови и недели на културата со што ќе придонесат за промоција на сопствената култура.

МУЗИКА И ИЗВЕДУВАЧКИ УМЕТНОСТИ

Член 2

Страните взаемно и со должно почитување на начелото на еднаквост го охрабруваат учеството на меѓународни културно - уметнички активности од областа на музика, изведувачки уметности, фолклор, театар, опера, балет итн. организирани од нивната држава. Освен тоа, страните ја поддржуваат соработката со театри, балетски и оперски групи и институции.

Страните се стремат да им овозможат на народите од двете земји да се запознаат преку културна размена во областа на операта, балетот и полифонската музика.

Член 3

Во областа на различните изведувачки уметности, страните целат кон обезбедување на соработка во однос на примената на професионални знаења, вештини и искуства на композитори, режисери, кореографи, диригенти, солисти, уметници костимографи / сценографи.

Страните ќе работат на организација на тури и размена на уметнички дела помеѓу двете земји.

СЛИКАРСТВО

Член 4

Страните го поддржуваат продолжувањето на блиската соработка помеѓу музеите и галериите.

Страните даваат поддршка на размената на изложби, експерти, уметничка литература и публикации.

Член 5

Страните даваат реципрочна поддршка на уметниците во однос на нивното учество на меѓународни уметнички изложби кои се одржуваат во двете земји.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Член 6

Страните даваат заемна поддршка на соработката помеѓу институциите од областа на литературата и издаваштвото и ги охрабруваат авторите и поетите да учествуваат на меѓународни литературни собири кои се одржуваат во двете земји.

Член 7

Страните ќе направат напори во насока на преведување и издавање на книги од македонски автори во Република Турција и преведување и издавање на книги од турски автори во Република Македонија.

Член 8

Страните ќе се информираат меѓусебно за меѓународните саеми на книгата кои се организираат во двете земји.

ФИЛМ И АВТОРСКИ ПРАВА

Член 9

Страните даваат меѓусебна поддршка на организацијата на недели на филмот во двете земји. Во таква пригода, страните охрабруваат присуство на делегации составени од три или четири лица.

Член 10

За реализација на копродукција на филмови, страните ќе соработуваат во обезбедувањето на соодветни услови во двете земји.

Член 11

Страните го поддржуваат учеството на професионалци во областа на краткометражните и долготражните филмови (режисери, актери, сценаристи, технички персонал итн.) на меѓународни филмски фестивали кои се одржуваат во двете земји.

Член 12

Страните, врз основа на нивното национално законодавство и меѓународните договори чии потписници се, ќе направат напори во насока на соработка и воспоставување на контакти за заштита на авторските права.

Член 13

Страните меѓусебно се известуваат за меѓународни конференции, панели, симпозиуми и слични активности во областа на интелектуалната сопственост.

БИБЛИОТЕКИ, КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ФОЛКЛОР

Член 14

Страните го поддржуваат продолжувањето на блиската соработка помеѓу библиотеките и установите за заштита на спомениците на културата. Освен тоа, страните даваат поддршка за размена на истражувачи и изложби различни од оние кои се посветени на културното наследство, проекти, документација и публикации.

Страните ја поддржуваат блиската соработка помеѓу следниве институции:

а) Соработка помеѓу Националната и Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски,“ – Битола и Генералната дирекција за библиотеки и публикации при Министерството за култура и туризам на Република Турција со Претседателството на националната библиотека.

б) Соработка помеѓу Националниот конзерваторски центар – Скопје, Природонаучниот музеј на Македонија и Генералната дирекција за културни споменици и музеи при Министерството за култура и туризам на Република Турција.

в) Соработка помеѓу Музејот на Македонија и Археолошкиот музеј на Истанбул.

Член 15

Во рамките на УНЕСКО и останатите меѓународни организации, страните ќе ја поддржуваат соработката во областа на културата и уметноста.

Член 16

Во функција на развојот на соработката помеѓу двете земји во областа на библиотечната дејност, страните ќе организираат размена на по еден библиотекар за период од една недела секоја година.

Член 17

Страните взаемно ја поддржуваат размената на дигитални копии, микрофилмови, каталози и печатени публикации на манускрипти и ретки дела. Оваа размена се врши во согласност со националното законодавство на двете страни.

Член 18

Со цел да се спречи незаконското внесување, изнесување и пренос од двете земји, страните ќе разменуваат информации и ќе соработуваат во рамките на нивното национално законодавство и потпишаните меѓународни договори.

Член 19

Страните ја поддржуваат соработката во областа на фолклорот и за таа цел организираат размена на експерти за истражување на оваа област.

Член 20

Страните меѓусебно ги поддржуваат научниците и експертите да учествуваат на меѓународни научни собири од областа на фолклорот. Страните го поддржуваат организирањето на фолклорни изложби и размената на изведувачи од областа на куклениот театар, театар на сенки, фолклорна музика и танци.

Член 21

За заштита на културното наследство, страните меѓусебно ќе ги поддржуваат своите напори, при што ќе ги заштитуваат македонските уметнички дела во Турција и турските уметнички дела во Македонија и ќе придонесуваат кон реставрацијата на спомениците во двете земји.

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 22

Одредбите за размена на делегации се следни:

- a) Најмалку еден месец претходно, страната која испраќа ја информира страната домаќин за членовите на делегацијата и нивните потреби во текот на посетата.
- b) Во рок од 15 дена, страната домаќин ја информира другата страна во врска со одлуката за профаќање на делегацијата и точниот датум за посетата.
- в) По приемот на информацијата за посетата, страната која испраќа ја информира страната домаќин за точната дестинација, време на пристигнување и начин на патување во рок од најмногу десет дена.

Член 23

Одредбите за размена на изложби се следни:

а) најмалку три месеци претходно, страната испраќач е должна да достави потребните материјали за подготовка на изложбата (концепт, текст, список на изложбени предмети, материјали потребни за подготовка на изложбените сали и каталогот) на страната домаќин.

б) Страната испраќач е должна да ги испрати изложбените предмети до страната домаќин најмалку десет дена пред почетокот на изложбата.

в) Страната домаќин, на својата територија, гарантира за безбедноста на изложбата. Во случај на губење или оштетување на изложбените материјали, со цел да и овозможи на страната испраќач да ја пријави штетата до соодветната осигурителна компанија, страната домаќин е должна на страната испраќач да и ја даде целокупната документација за губењето или оштетувањето. Сите трошоци за експертите ангажирани во случај на оштетување се на товар на страната домаќин. Никакви активности за реставрација нема да бидат изведени без дозвола на страната испраќач.

ФИНАНСИСКИ ОДРЕДБИ

Член 24

Финансиските одредби во врска со размената на делегации и учесници се следниве:

а) Страната испраќач ги покрива трошоците за меѓународен повратен билет за учесниците и меѓународниот транспорт на костумите и музичките инструменти.

б) Страната домаќин ги покрива трошоците за превземање, сместување и внатрешен транспорт на учесниците како и трошоците сврзани со промоцијата и организацијата на изведбите.

Член 25

Финансиските одредби за размена на уметнички групи се следни:

а) Страната испраќач ги покрива трошоците за меѓународен повратен билет за членовите на групата и придружниците и меѓународниот транспорт на костимите и музичките инструменти.

б) Страната домаќин ги покрива трошоците сврзани со превземање, сместување и внатрешен транспорт на членовите на групата и придружниците, внатрешен транспорт на материјалите, костимите и музичките инструменти, промоцијата и организацијата на изведбата. Во итен случај сврзан со здравствената состојба на некој од членовите на групата или придружниците, страната домаќин ги сноси трошоците за здравствените услуги.

Член 26

Финансиските одредби за размена на изложби се следни:

- а) Страната испраќач ги сноси трошоците за меѓународен транспорт на експертите задолжени за изложбата. Освен тоа, страната испраќач ги сноси трошоците за целокупното осигурување на секој поединечен предмет од изложбата.
- б) Страната домаќин ги сноси трошоците сврзани со внатрешниот транспорт на изложбените предмети, експертите задолжени за изложбата, како и трошоците за изложбените сали, каталог, печатењето на промотивниот материјал (доколку не е поинаку предвидено) и останатите технички услуги потребни за изложбата.
- в) Организаторите на изложбата може да ги определат „условите за организирање и финансиските одредби на изложбата“ во посебен договор.

Член 27

Оваа програма влегува во сила на датумот на прием на последното известување во врска со исполнувањето на внатрешните законски процедури согласно националното законодавство на Страните и останува во сила за период од 3 години или додека не се потпише нова Програма.

Оваа Програма може да биде прекината со известување по дипломатски пат од една од Страните, 3 месеци пред истекувањето на нејзината важност.

Оваа програма може да се измени со взаемна согласност. Секоја измена влегува во сила согласно првиот став од овој член.

Во Истанбул на 22 април 2009 година, во по два оригинални примероци на турски, македонски и англиски јазик, при што сите текстови се еднакво автентични. Во случај на разлики во толкувањето, преовладува англискиот текст.

**ЗА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА**

**ЗА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Ертурул Гунај

Елизабета Канческа - Милевска

**Министер за култура и туризам
на Република Турција**

**Министер за култура
на Република Македонија**